

Rigsdagstidende.

1857. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 132.

Tiende Session.

35te Møde.

Torsdagen den 19de November.

(Fortsat.)

Winther (fortsat): Bliwer derimod mit Forslag ikke vedtaget, har jeg det mod Vædringsforslaget, at det vil komme til at paatvinge visse Byer en Ufrihed i Næringsdriften mod deres Villie, idet nemlig den meget omtalte Adresse kun har faaet Understøttelse i omtrent de halve Kjøbstæder, og jeg har navnlig stillet mit Forslag, for at de enkelte Byer kunde indrette sig, som de ønskede. Det bør overlades til Communerne's Haandværkere selv at gjøre sig gjældende hos Communalbestyrelserne, saaledes at disse blive villige til at gjøre Forslag, som ere af den Bessaffenhed, at Indenrigsministeren finder dem antagelige. Jeg mener altsaa, at det ikke vil kunne skade Noget, at en saadan Bestemmelse bliver indført, og at det paa den anden Side maa være en behagelig Følelse for dem, der ere saa stærkt imod saaledes paa eengang, uden at blive hørte eller uden efter deres Mening at være hørte, at blive paatvungne en Frihed, de ikke ret kunne skjønne paa. Jeg skal saaledes opfordre Enhver, der vil en saa rolig Udgang af denne Sag som muligt, til at stemme for mit Forslag og, hvis det vedtages, da for det saaledes modificerede Vædringsforslag.

Ordføreren: Naar den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Kreds (Monrad) meente, at man let kunde komme ud over de Bannfælgigheder, det omhandlede Forslag

frembød i formel Henseende, maa jeg dog bede lagt Mærke til, at her ikke er Tale om formelle Bannfælgigheder, men om meget reelle; thi vedtages dette Vædringsforslag, vil Følgen deraf blive, at der i den nævnte Tid overalt i Kjøbstæderne vil blive Prøver for Mange, der nu ei behøve at aflægge Prøve; jeg nævnte exempelviis Konfektore, Forgyltere, Mechanici. Det vilde altsaa være en Indskrænkning i en nu bestaaende Frihed. Saaledes som den samme ærede Folkethingsmand selv havde stillet sit Forslag, var det correctere; thi det gif ud paa blot at indbefatte den Næring, der henhørte under Fabriks- og Haandværkslaug. Jeg kan ikke troe, at man nu vil gjøre Tilbagefriddt. Forslaget om, at det skulde afgjøres af Communalbestyrelserne, seer meget bedre ud, end det virkelig er. Man maa vel lægge Mærke til, at Næringsloven ikke er nogen local Sag, som derfor heller ikke bør komme an paa, om den enkelte Commune vil vælge Friheden. Forholdet i Kjøbstæderne er i Almindelighed, at ikke Haandværkerne, men de større Kjøbmand og andre Borgere sidde i Communalbestyrelserne. Skulde det nu staae i deres Magt at afgjøre Haandværkerne's Skjæbne? Nu veed jeg meget vel, at de ærede Herrer ville sige, at det kan ikke skade; men jeg siger: jo vist kan det skade; thi naar en Communalbestyrelse i en By har erklæret sig for, at nu skal Friheden indtræde, saa vil man strax strømme derhen, saavel fra Landet som fra alle de andre Byer, hvor dette ikke er Tilfældet, og der kunde saaledes for den enkelte By opstaae virkelig Skade, der ei vilde indtræde, naar Friheden blev almindelig.

Der er ogsaa idag omtalt Forholdet om Overgangstiden. Naar man ved Overgangs-